

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w XVII Wydziale Karnym-Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Dariusz Kawula (spr.)

Sędziowie: SO Dorota Maciejewska - Papież

SR Monika Małasiak

Protokolant: st. prot. sąd. Agnieszka Popławska

przy udziale Artura Domańskiego prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 20 maja 2015 r.

sprawy **J. S. (1)** skazanego za przestępstwa z art. 279 § 1 k.k. i inne

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu

z dnia 17 grudnia 2014 roku, sygn. akt. VI K 1132/14

1. utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy uznając jednocześnie apelację za oczywiście bezzasadną,
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. Łukasza Marcinkowskiego kwotę 295,20 zł brutto tytułem kosztów pomocy prawnej z urzędu za postępowanie odwoławcze,
3. zwalnia skazanego J. S. (1) od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze w całości i nie wymierza mu opłaty za II instancję.

Monika Małasiak Dariusz Kawula Dorota Maciejewska - Papież

UZASADNIENIE

J. S. (2) skazany prawomocnymi wyrokami:

I. wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 11 sierpnia 2011r., w sprawie VI K 1124/11 za przestępstwa z art. 178a § 1 k.k., z art. 178 a § 2 k.k. popełnione odpowiednio w dniu 4 czerwca 2011 r. i w dniu 9 lipca 2011 r., na karę łączną grzywny w wymiarze 80 stawek dziennych po 20 złotych każda, nadto orzeczono wobec skazanego zakaz prowadzenia pojazdów i świadczenie pieniężne na cel społeczny;

II. wyrokiem Sądu Rejonowego w Trzciance z dnia 7 października 2011r., w sprawie II K 662/11 za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k., popełnione w dniu 30 czerwca 2011r., na karę 1 roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 3 lat tytułem próby, przy czym postanowieniem Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 23 kwietnia 2013r. zarządzono wykonanie kary (termin jej odbywania przypada na okres od 6 grudnia 2015r. do 6 grudnia 2016r.);

III. wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 8 listopada 2011r. w sprawie VI K 1878/10 za przestępstwo z art. 288 § 1 k.k. i art. 190 § 1 k.k. i art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k. popełnione w dniu 14 września 2009r. na karę 10 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w rozmiarze 30 godzin miesięcznie, przy czym postanowieniem z dnia 12 czerwca 2012 r. zamieniono orzeczoną karę ograniczenia wolności na zastępczą karę 148 dni pozbawienia wolności (której odbywanie ma przypaść okresie od 3 marca 2022 r. do 29 lipca 2022 r.);

IV. wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 17 listopada 2011r. w sprawie VI K 1651/11 za przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. popełnione w dniu 5 września 2011r. na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat próby, karę grzywny w rozmiarze 50 stawek dziennych przy określeniu wysokości stawki na 30 zł, przy czym postanowieniem Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 18 lutego 2013r. zarządzono wykonanie warunkowo zawieszony kary, postanowieniem z dnia 7 listopada 2012r. orzeczoną karę grzywny zamieniono na zastępczą karę 25 dni pozbawienia wolności, (karę zasadniczą skazany ma odbywać w okresie od dnia 6 grudnia 2014r. do dnia 6 grudnia 2015r., zaś karę zastępczą w okresie od dnia 29 lipca 2022r. do dnia 23 sierpnia 2022r.)

V. wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 29 listopada 2011r. w sprawie III K 589/11 za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. popełnione w dniu 26-27 czerwca 2011r. na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby, karę grzywny w rozmiarze 50 stawek dziennych przy określeniu wysokości stawki na 10 zł, przy czym postanowieniem Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 9 maja 2013r. zarządzono wykonanie warunkowo zawieszony kary, postanowieniem z dnia 13 grudnia 2013r. orzeczoną karę grzywny zamieniono na zastępczą karę 25 dni pozbawienia wolności, (karę zasadniczą skazany ma odbywać w okresie od dnia 3 marca 2021r. do dnia 3 marca 2022r., zaś karę zastępczą w okresie od dnia 23 sierpnia 2022r. do dnia 17 września 2022r.)

VI. wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 29 listopada 2011r. w sprawie III K 555/11 za przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k. popełnione w dniu 9 lutego 2011r. na karę 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w rozmiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym, przy czym postanowieniem z dnia 26 listopada 2012 r. orzeczoną karę zamieniono na zastępczą karę 90 dni pozbawienia wolności (której odbywanie miało przypadać na okres od dnia 7 września 2014r. do dnia 6 grudnia 2014r.);

VII. wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 13 września 2012r. w sprawie VI K 636/12 za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. popełnione w dniu 24-26 lutego 2012r. na karę 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności (którą skazany odbywał w okresie od dnia 8 stycznia 2013r. do dnia 7 września 2013r., z zaliczeniem okresu od dnia 9 marca 2012r. do dnia 9 marca 2012r.);

VIII. wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 7 czerwca 2013r. w sprawie VI K 168/13 za przestępstwo z art. 288 § 1 k.k. popełnione w dniu 4 października 2012r. na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności (którą skazany ma odbywać w okresie od 6 czerwca 2020r. do dnia 6 listopada 2020r.);

IX. wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 28 maja 2013r. w sprawie VI K 58/13 za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. popełnione w dniu 15 października 2012r. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności (którą skazany ma odbywać w okresie od dnia 6 listopada 2020r. do dnia 3 marca 2021r. z zaliczeniem okresu od dnia 15 października 2012r. do dnia 17 października 2012r.);

X. wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie III K 231/13

a) za przestępstwa z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. popełnione w okresie od września 2011 r. do października 2012r. na karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

b) za przestępstwa z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. popełnione w kwietniu 2011 r. i 4 sierpnia 2012r. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności,

c) za przestępstwa z art. 279 § 1 k.k., z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełnione w okresie od 27 – 30 stycznia 2012r. na karę 1 roku pozbawienia wolności,

przy czym karę łączną orzeczono w rozmiarze 3 lata i 6 miesięcy pozbawienia (karę skazany ma odbywać w okresie od dnia 6 grudnia 2016r. do dnia 6 czerwca 2020r.).

Wyrokiem łącznym z dnia 17 grudnia 2014 r. w sprawie o sygn. VI K 1132/14 Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, orzekając na wniosek skazanego J. S. (1):

1. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył kary pozbawienia wolności wymierzone skazanemu w sprawach opisanych powyżej w pkt. II, IV, V oraz karę ograniczenia wolności orzeczoną w sprawie opisanej wyżej w pkt. III i wymierzył skazanemu J. S. (1) karę łączną pozbawienia wolności w rozmiarze 2 lat,

2. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył kary pozbawienia wolności wymierzone skazanemu w sprawach opisanych powyżej w pkt. VIII i IX i wymierzył skazanemu J. S. (1) karę łączną w pozbawienia wolności w rozmiarze 6 miesięcy,

3. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył kary pozbawienia wolności wymierzone skazanemu w sprawach opisanych powyżej w pkt. VII i X w zakresie czynu nr VIII i wymierzył skazanemu J. S. (1) karę łączną pozbawienia wolności w rozmiarze 1 roku i 10 miesięcy,

4. na podstawie art. 91 § 2 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył kary pozbawienia wolności wymierzone skazanemu w sprawach opisanych w pkt. X w zakresie dwóch ciągów czynów nr I, III – VII, IX – XV i XVII – XVIII oraz nr II i XVI i wymierzył skazanemu J. S. (1) karę łączną pozbawienia wolności w rozmiarze 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

5. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. połączył kary grzywny wymierzone skazanemu w sprawach opisanych powyżej w pkt. IV i V i wymierzył skazanemu J. S. (1) karę łączną grzywny w rozmiarze 50 stawek dziennych po 20 zł każda,

6. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej w pkt. 2 wyroku łącznego zaliczono okres pozbawienia wolności skazanego w sprawie VI K 58/13 (od dnia 15.10.2012r. do dnia 17.10.2012r.) ,

7. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej w pkt. 3 wyroku łącznego zaliczono okres pozbawienia wolności skazanego w sprawie VI K 636/12 (w dniu 9.03.2012r., oraz od dnia 8.01.2013r. do dnia 7.09.2014r.)

8. i 9 ustalono, że w pozostałym zakresie wyroki objęte wyrokiem łącznym podlegają odrębnemu wykonaniu , podobnie jak wyroki nie objęte wyrokiem łącznym.

Skazanego zwolniono także w całości od obowiązku poniesienia kosztów sądowych za postępowanie rozpoznawcze i nie wymierzono mu opłaty (art. 624 § 1 k.p.k. oraz art. 6 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (jedn. tekst: Dz. U. Z 1983 r. Nr 49 póź. 223 ze zm.).

Od powyższego wyroku **apelację** wniósł **obrońca skazanego** zaskarżając przedmiotowy wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze (pkt. 1, 2, 3 wyroku łącznego), zarzucając mu:

#.

- rażąco niewspółmierność kar łącznych polegającą na zastosowaniu zasady asperacji przy ich wymiarze, mimo iż postawa sprawcy, jego warunki osobiste oraz zachowanie się w czasie odbywania kar jednostkowych wymierzonych wyrokami, które podlegały łączeniu przemawiają za zastosowaniem zasady pełnej absorpcji .

W konsekwencji apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie w pkt. 1, 2 i 3 kar łącznych pozbawienia wolności odpowiadających najsurowszej z podlegających łączeniu kar jednostkowych. Nadto na wypadek zakończenia postępowania odwoławczego prawomocnym rozstrzygnięciem, obrońca wniósł o zasądzenia na jego rzecz kosztów obrony z urzędu oświadczając, że nie zostały one dotychczas opłacone nawet w części (za żadne z dwu postępowań odwoławczych prowadzonych w sprawie skazanego J. S. (1) o wydanie wyroku łącznego).

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Wniesiona apelacja okazała się oczywiście bezzasadna.

Stosownie do treści art. 85 k.k., jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, sąd orzeka karę łączną, biorąc za podstawę kary z osobna wymierzone za zbiegające się przestępstwa. Zgodnie z uchwałą składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego - Izby Karnej z dnia 25 lutego 2005 r. (sygn. I KZP 36/2004, OSNKW 2005/2/13) pierwszy wyrok, w rozumieniu art. 85 k.k., to chronologicznie pierwszy wyrok, który zapadł przed popełnieniem przez skazanego kolejnych przestępstw. W uzasadnieniu tejże uchwały trafnie wskazano, że za takim stanowiskiem przemawiają zarówno rezultaty wykładni językowej art. 85 k.k., jak i wynik interpretacji systemowej, z której wynika, że żaden przepis prawa materialnego, ani procesowego nie zobowiązuje sądu do wyboru wariantu najkorzystniejszego dla sprawcy – wbrew twierdzeniom podniesionym przez apelującego w złożonym środku odwoławczym. Słusznie podkreśla się, że ratio legis art. 85 k.k. polega na tym, że sam wyrok zapadły powinien być dostatecznym ostrzeżeniem dla skazanego przed popełnieniem nowego przestępstwa. Natomiast gdyby nadal istniała perspektywa łączenia kar, groźba kary za popełnienie nowego przestępstwa straciłaby na ostrości. Instytucja wyroku łącznego nie stanowi rodzaju premii dla przestępcy popełniającego większą liczbę przestępstw, lecz opiera się na założeniu, że samo wydanie wyroku powinno być ostrzeżeniem dla skazanego przed popełnieniem nowego przestępstwa (por. także postanowienie SN z dnia 23 listopada 2003 r., sygn. akt IV KK 295/02, opubl. w OSNKW 2004, poz. 7 oraz postanowienie SN z dnia 18 marca 1982 r., opubl. w OSNPG z 1981 r., nr 5, poz. 43). Obowiązkiem sądu jest zatem wydanie wyroku łącznego (art. 570 k.p.k.) tylko, jeżeli zachodzą warunki do orzeczenia nim kary łącznej (art. 569 § 1 k.p.k.), i po przyjęciu konfiguracji wyroków wedle reguł określonych w art. 85 k.k.

Wydając wyrok łączny, sąd orzekający powinien przede wszystkim rozważyć, czy pomiędzy poszczególnymi czynami, za które kary już wymierzono, istnieje ścisły związek podmiotowo-przedmiotowy, czy też związek ten jest dość odległy lub w ogóle go brak. Ponadto sąd winien zdecydować, czy okoliczności, które zaistniały już po wydaniu poprzednich wyroków przemawiają za korzystnym, czy niekorzystnym ukształtowaniem kary łącznej (por. wyroki SN: z dnia 25.10.1983 r., sygn. IV KR 213/83, opubl. w OSNKW 1984/5-6/65 oraz z dnia 11.02.1976 r., sygn. I KR 292/75, opubl. w OSNKW 1976/10-11/128). W zależności od okoliczności konkretnej sprawy kara łączna może być wymierzona przy zastosowaniu zasady absorpcji (co sprowadza się do pochłonięcia kary niższej przez karę wyższą) lub zasady kumulacji (dążenie do sumowania wymiaru poszczególnych kar). W orzecznictwie ugruntowana jest zasada, iż im bliższe są związki czasowe i rodzajowe pomiędzy zbiegającymi się przestępstwami, tym bardziej wskazane jest zastosowanie przy wymiarze kary łącznej zasady absorpcji, natomiast im związki te są odleglejsze, tym pełniejsze winno być zastosowanie zasady kumulacji. Z kolei pośrednia zasada asperacji z jednej strony pozwala uniknąć nieuzasadnionego premiowania sprawcy popełniającego kilka przestępstw, do czego prowadzi dyrektywa absorpcji oznaczająca w istocie wymiar kary za jedno z przestępstw pozostających w zbiegu oraz praktyczną bezkarność w zakresie pozostałych, a z drugiej strony pozwala uniknąć konsekwencji w postaci kumulacji dolegliwości wynikającej z orzeczonych kar jednostkowych, a tym samym naruszenia zasad racjonalności wymiaru kary i zasad humanitaryzmu stosowania kar i środków karnych. Oparcie wymiaru kary łącznej na zasadzie absorpcji lub kumulacji traktować należy zatem jako rozwiązanie skrajne, stosowane wyjątkowo i wymagające szczególnego uzasadnienia, a podstawową regułą wymiaru kary łącznej powinna być zasada asperacji („Kodeks karny. Część Ogólna. Komentarz” pod red. A. Zolla, tom I, Zakamycze 2004 r., art. 86 teza 30, str. 1137).

Ponadto zgodnie z ugruntowaną w orzecznictwie zasadą, na wymiar kary łącznej istotny wpływ ma zachowanie się oskarżonego w zakładzie karnym albo w środowisku, w którym znajduje się po prawomocnym skazaniu

poszczególnymi wyrokami (por. wyrok SN z dnia 12.09.1985 r., sygn. II KR 245/85, opubl. w OSNKW 1986/5-6/39). Kara łączna w wyroku łącznym powinna być bowiem tak ukształtowana, aby jak najlepiej spełnić cele w zakresie oddziaływania wychowawczego na skazanego (por. np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dn. 20 września 2001 r., sygn. AKa 154/01, opubl. w Prok. I Pr. 2002/04/26, por. także „Kodeks Karny. Część Ogólna. Komentarz” pod red. A. Zolla, Tom I, Zakamycze 2004, str. 1121 oraz podana tam literatura).

Przechodząc do zarzutów zawartych we wniesionej apelacji, należy stwierdzić, iż obecnie Sąd Rejonowy prawidłowo dokonał połączenia kar jednostkowych, uwzględniając w całości wytyczne oznaczone w wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 29 sierpnia 2014r. w sprawie XVII Ka 700/14, którym uchylano uprzednio wydany wyrok łączny kierując sprawę z wniosku skazanego J. S. (1) do ponownego rozpoznania. W realiach niniejszej sprawy, spośród wszystkich kar orzeczonych względem skazanego do połączenia nadawały się 5 grup kar: pozbawienia wolności (cztery grupy) i grzywny (jedna grupa) orzeczonych poszczególnymi wyrokami. Obrońca nie kwestionował rozstrzygnięcia o karze łącznej pozbawienia wolności orzeczonej wobec skazanego J. S. (1) w pkt. 4 wyroku łącznego i o karze łącznej grzywny zawartego w pkt. 5 tegoż wyroku. Kontroli instancyjnej poddano zatem rozstrzygnięcia zawarte w pkt. 1,2 i 3 wyroku łącznego co wynikało z zakresu zaskarżenia orzeczenia wyznaczonego kierunkami apelacji obrońcy.

I tak prawidłowo, do pierwszej grupy (pkt.1 wyroku łącznego) Sąd orzekający zaliczył przestępstwa osądzone wyrokami Sądu Rejonowego w Trzciance w sprawie II K 662/11, Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu w sprawie VI K 1878/10, Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu w sprawie VI K 1651/11, oraz Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu w sprawie III K 589/11 albowiem każde z nich zostało przez skazanego popełnione zanim zapadł pierwszy chociażby nieprawomocny wyrok co do któregośkolwiek z nich, tj. w tym wypadku wyrok Sądu Rejonowego w Trzciance z dnia 7 października 2011r., w sprawie II K 662/11 (tj. skazany dopuścił się ich – opisując wg kolejności wyrokowania w sprawach za poszczególne czyny- w dniach: 30 czerwca 2011r., 14 września 2009r., 5 września 2011 r. a także 26-27 czerwca 2011r.). Wskazane wyroki przewidywały także kary podlegające łączeniu – kary pozbawienia wolności i karę ograniczenia wolności co do której zarządzono już wykonanie zastępczej kary 148 dni pozbawienia wolności.

Słusznie również Sąd Rejonowy wskazał, że czyny popełnione przez skazanego w sprawach Sądu Rejonowego Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu sygn. akt VI K 58/13 (czyn popełniony w dniu 15 października 2012r.) oraz SR Poznań – Nowe Miasto i W. w Poznaniu, sygn. akt VI K 168/13 (czyn popełniony w dniu 4 października 2012r.) tworzą drugi realny zbieg przestępstw (pkt. 2 wyroku łącznego) , albowiem każdy z nich został popełniony przed wydaniem pierwszego chronologicznie wyroku, to jest wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 28 maja 2013r., w sprawie VI K 58/13 oraz zostały za nie wymierzone kary tego samego rodzaju (kary pozbawienia wolności).

Trafnie również zakwalifikował Sąd I instancji przestępstwa wchodzące w skład trzeciej grupy (pkt. 3 wyroku łącznego), które zostały osądzone wyrokami Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu w sprawie VI K 636/12 oraz Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu w sprawie III K 231/13, gdyż każde z nich zostało przez skazanego popełnione zanim zapadł pierwszy chociażby nieprawomocny wyrok co do któregośkolwiek z nich, tj. wyrok Sądu Rejonowego – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 13 września 2013r., w sprawie VI K 636/12 (tj. skazany dopuścił się ich w dniu 24 – 26 lutego 2012r., oraz w okresie od dnia 27.01. 2012r. do dnia 30.01.2012r.) a zostały za nie wymierzone kary tego samego rodzaju – kary pozbawienia wolności.

W przekonaniu Sądu odwoławczego, na aprobatę zasługuje również wymiar kar łącznych orzeczony przez Sąd I instancji w wyroku łącznym. W tym miejscu należy przypomnieć, że w myśl przepisu art. 86 § 1 k.k. sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając jednak stawek 810 stawek dziennych grzywny, 2 lat ograniczenia wolności albo 15 lat pozbawienia wolności. W realiach niniejszej sprawy zatem, jeśli chodzi o pierwszy realny zbieg przestępstw, Sąd Rejonowy był władny wymierzyć skazanemu karę od 1 roku pozbawienia wolności (przy zastosowaniu zasady pełnej absorpcji) do kary 3 lat i 148 dni pozbawienia wolności (przy zastosowaniu zasady pełnej kumulacji), zaś ostatecznie orzekł wobec skazanego karę łączną 2 lat pozbawienia wolności (pkt 1 zaskarżonego wyroku łącznego). Jeśli chodzi o pozostałe w/w grupy

przestępstw, to Sąd I instancji miał możliwość wymierzenia wobec skazanego za drugą grupę przestępstw kary pozbawienia wolności od 5 miesięcy (zasada pełnej absorpcji) do 9 miesięcy pozbawienia wolności (zasada pełnej kumulacji); za trzecią grupę przestępstw – od 1 rok i 8 miesięcy pozbawienia wolności (zasada pełnej absorpcji) do 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności (zasad pełnej kumulacji. Tymczasem za przestępstwa objęte wskazanymi wyżej trzema grupami przestępstw, Sąd I instancji wymierzył skazanemu J. S. (1) odpowiednio karę łączną pozbawienia wolności w rozmiarze 2 lata (pkt. 1), karę łączną 6 miesięcy pozbawienia wolności (pkt. 2), oraz karę łączną 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności (pkt. 3). Jak zatem wynika z powyższego, odnośnie wyszczególnionych realnych zbiegów przestępstw, Sąd I instancji przy określaniu wymiaru poszczególnych kar łącznych zastosował w każdym z przypadków system asperacji, wbrew jednak twierdzeniom skarżącego, w ocenie Sądu odwoławczego zastosowane reguły nie budzą żadnych wątpliwości.

W tym miejscu warto jeszcze raz przypomnieć, iż wysokość kary łącznej uzależniona jest od bliskości podmiotowej, przedmiotowej i czasowej popełnionych przestępstw, a także o od rodzaju i rozmiaru wyrządzonej szkody w mieniu, pobudek i sposobu działania sprawcy, jego właściwości i warunków osobistych, sposobu życia przed wkroczeniem na drogę przestępstwa i późniejszego jego zachowania, a nadto konieczne jest uwzględnienie dyrektyw karania określonych w art. 53 § 1 k.k., a zwłaszcza względ na prewencję ogólną i indywidualną. W ocenie Sądu odwoławczego, wszystkie te okoliczności miał na uwadze Sąd I instancji wymierzając skazanemu poszczególne kary łączne. Należy więc podkreślić, iż prawidłowo Sąd I instancji wziął pod uwagę, że trudno mówić o bliskim związku czasowym i przedmiotowym między czynami, które skierowane nadto były przeciwko różnym rodzajowo dobrom prawnie chronionym, przeciwko mieniu kradzież z włamaniem, zniszczenie lub uszkodzenie cudzego mienia zdrowiu i życiu człowieka oraz przeciwko wolności (vide przestępstwa objęte **pkt. 1** wyroku łącznego - z art. 279§ 1 k.k., z art. 190 § 1 k.k., z art. 288 § 1 k.k. z art. 157 § 1 k.k. popełnione zostały 14 września 2009r., 26-27 czerwca 2011 r., 30 czerwca 2011r. i 5 września 2011r. w **pkt. 2** wyroku łącznego przestępstwa popełnione przez skazanego skierowane przeciwko mieniu – zniszczenie lub uszkodzenie rzeczy cudzej i kradzież zwykła – z art. 288§ 1 k.k. i z art. 278 § 1 k.k., a J. S. (1) dopuścił się ich w dniach 4 i 15 października 2012r. więc choć w bliskim czasie to z różnych pobudek skazany dopuścił się różnych rodzajowo przestępstw, w **pkt. 3** wyroku łącznego przestępstwa jakich dopuścił się skazany miały tożsamą kwalifikację prawną – kradzieże z włamaniem z art. 279 § 1 k.k. i popełnione zostały zbliżonym czasie na przestrzeni miesiąca od stycznia do lutego 2012r. tj. 27- 30 stycznia i 24-26 lutego). W ocenie Sądu odwoławczego, Sąd I instancji trafnie wziął pod uwagę fakt, że kary jednostkowe w dwóch ostatnich grupach orzeczone zostały za przestępstwa o podobnym stopniu zawinienia i społecznej szkodliwości, jak i dostrzegł, że żaden z czynów nie miał charakteru dominującego, na tyle by każdorazowo można było zastosować zasadę pełnej absorpcji. Także takie okoliczności jak wielokrotna już karalność skazanego J. S. (1), pomimo jego młodego wieku (obecnie niespełna 25 lat), fakt, że skazany przebywa po raz kolejny w warunkach izolacji nawet przy uwzględnieniu w miarę pozytywnej opinii z zakładu karnego (aktualna opinia zwarzywszy daty wyrokowania w sprawie znajduje się wszak na k- 152 – 153) celnie doprowadziła Sąd Rejonowy do wniosku, że przy kształtowaniu kar łącznych we wszystkich grupach w/w skazań należało zastosować system asperacji (choć należy wyraźnie zaznaczyć, że wymiarom orzeczonych kar łącznych bliżej do absorpcji niż kumulacji), a nie korzystniejszy dla skazanego system absorpcji, który zresztą został zastosowany w pozostałych grupach kar łącznych. Rację ma Sąd Rejonowy wskazując na wielokrotną dotychczasową karalność skazanego za przestępstwa, potrzebę zarządzania wykonania wobec niego kar pozbawienia wolności, pierwotnie orzekanych z warunkowym zawieszeniem ich wykonania (10 razy i to zaledwie od 2011r.). Jest to z pewnością okoliczność wskazująca, iż skazany jest osobą niepoprawną i zdemoralizowaną, która całkowicie lekceważy zasady porządku prawnego.

Prawidłowo również, wbrew przeciwnym twierdzeniom skarżącogorzeczonych y zaznaczyć, że wymiarom kar łącznych bliżej do zasady absorpcji niż kumulacji)grupa). o bliskim związku przedmiotów, Sąd I instancji uwzględnił całokształt zachowania skazanego w trakcie izolacji penitencjarnej, a więc jego wielokrotne regulaminowe nagradzanie, pamiętając także i o kilkakrotnym ukaraniu dyscyplinarnym. Nie uzasadnia to jednak samo przez się zastosowania zasady pełnej absorpcji i szczególnie łagodnego traktowania skazanego. Należy wskazać, że co prawda zachowanie skazanego w zakładzie karnym jest oceniane w ostatnim czasie jako poprawne i wykazuje on pozytywne nastawienie do resocjalizacji to jednakże winno stanowić to regułę w warunkach izolacji penitencjarnej, a nie wyjątek

skutkujący premiowaniem skazanych. Dlatego pomimo w miarę pozytywnej prognozy penitencjarnej (określonej jako umiarkowana), jaką posiada skazany w zakładzie karnym, również w ocenie Sądu odwoławczego istnieje dużo wątpliwości czy skazany po opuszczeniu Zakładu Karnego będzie przestrzegał prawa i zasad współżycia społecznego, zważywszy w szczególności na jego dotychczasową karalność. Dlatego też względy prewencji ogólnej i indywidualnej, które są jednym z głównych celów resocjalizacji, przemawiają za dłuższym pobytem skazanego w zakładzie karnym, niż by to wynikało z zasad absorpcji. Działania takie wobec skazanego winny być szczególnie zintensyfikowane, zważywszy, że jak dotąd jedynie w sposób wybiórczy i niewielki angażuje się w realizację zadań wynikających z Indywidualnego Programu Oddziaływania.

Warto nadmienić również, mając na uwadze argumenty podniesione w apelacji, iż orzeczenie kary łącznej nie musi przynosić skazanemu korzyści, to jest orzeczenia kary łącznej w wymiarze niższym od arytmetycznej sumy poszczególnych kar, czy też poprzez zastosowanie zasady pełnej absorpcji. Należy jeszcze raz zaznaczyć, że wyrok łączny to instytucja karnoprocesowa, której zadaniem jest realizacja prawa karnego materialnego w zakresie kary łącznej wobec osoby prawomocnie skazanej wyrokami różnych sądów na kary tego samego rodzaju lub inne podlegające połączeniu, według warunków łączenia kar określonych w art. 85 i nast. k.k. Należy wyraźnie podkreślić, że nie ma znaczenia czy skazany został osądzony odrębnymi wyrokami z powodów leżących po stronie organów ścigania (brak informacji w stosownym czasie o pozostałych czynach popełnionych przez skazanego) czy też po stronie skazanego (nie poinformowanie odpowiednich organów o innych, popełnionych przez siebie przestępstwach). Ustawodawca słusznie przewidując, że nie w każdej sytuacji jest możliwe skazanie w jednym postępowaniu za wszystkie popełnione przestępstwa, wprowadził instytucję wyroku łącznego, która ma przede wszystkim cele praktyczne, polegające na uchyleniu „konkurencji” kar w procesie wykonawczym, a także właściwe podsumowanie odpowiedzialności sprawcy. Zgodnie z uchwaloną linią orzecznictwa, wymiar kary łącznej zależy od stopnia przedmiotowego i podmiotowego związku pomiędzy zbiegającymi się przestępstwami, a nadto kluczowe znaczenie przy wymiarze kary łącznej ma wzgląd na prewencyjne oddziaływanie kary, w znaczeniu prewencji indywidualnej i ogólnej, co w konsekwencji może przemawiać za korzystniejszym albo mniej korzystnym ukształtowaniem wymiaru kary w wyroku łącznym (zob. m.in. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 20 września 2001 r., w sprawie II Aka 154/01, Orz. Prok. i Pr. 2002, nr 4 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 4 października 2000 r., w sprawie II Aka 175/00, KZS 2000, nr 10, poz. 31). Nie budzi wątpliwości, iż popełnienie więcej niż dwóch przestępstw jest istotnym czynnikiem prognostycznym, przemawiającym za orzekaniem kary łącznej surowszej od wynikającej z dyrektywy absorpcji. Należy podkreślić, iż dzięki zastosowaniu zasady absorpcji, okres pobytu skazanego w zakładzie karnym i tak ulegnie skróceniu. Biorąc pod uwagę wymienione szczegółowo wyżej okoliczności, które zadecydowały o poszczególnych wymiarach kar łącznych, brak jest podstaw by twierdzić, że są one rażąco surowe.

Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, iż poszczególne wymierzone kary łączne, w szczególności kara 2 lat pozbawienia wolności, kara 6 miesięcy pozbawienia wolności i kara 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności orzeczone przez Sąd I instancji są karami właściwymi, zasadnymi i nie mogą być uznane za kary rażąco surowe. W ocenie Sądu Okręgowego trafnie uznano, że tak ukształtowane kary łączne należy uwzględnić dyrektywę oddziaływania wychowawczego na skazanego J. S. (1).

Reasumując, Sąd Odwoławczy nie dopatrył się żadnych podstaw, aby zmienić lub uchylić zaskarżony wyrok, w związku z czym utrzymał go w całej rozciągłości w mocy, uznając jednocześnie apelację obrońcy skazanego za oczywiście bezzasadną, o czym orzekł w pkt 1 wyroku. W tym miejscu wyjaśnienia wymaga, iż apelacja oczywiście bezzasadna, o której mowa w art. 457 § 2 k.p.k., to taka apelacja, co do której w sposób oczywisty brak jest wątpliwości co do tego, że w sprawie nie wystąpiły uchybienia określone w art. 438 k.p.k. oraz art. 439 k.p.k., a ponadto nie zachodzi przesłanka z art. 440 k.p.k., przy czym zasadność (lub jej brak) apelacji wiązać należy z oceną trafności uchybień, jakie zostały podniesione w środku odwoławczym (por. P. Hofmański, E. Sadzik, K. Zgryzek „Kodeks postępowania karnego”, tom II, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2004 r., str. 716 i n.). Jak wcześniej zaznaczono, apelujący nie zawarł we wniesionym środku odwoławczym żadnych rzeczowych argumentów, które mogłyby doprowadzić do zmiany, bądź uchylenia zaskarżonego wyroku.

Na podstawie § 14 ust. 5 oraz § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zmianami), zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz adwokata Łukasza Marcinkowskiego koszty pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu, które nie zostały opłacone nawet w części, za postępowanie odwoławcze w kwocie 147,60 zł brutto (tj. 120,00 zł + 23%), przy czym zainicjowane przez obrońcę oskarżonego postępowanie odwoławcze toczyło się dwukrotnie (2 x 147,60 = 295,20 zł).

Sąd Okręgowy, w pkt 3 wyroku, na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. oraz art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tj. Dz. U. z 1983 r., nr 49, poz. 223, ze zmianami), zwolnił skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze w całości i nie wymierzył mu opłaty za II instancję, uznając, że oskarżony nie będzie w stanie ich ponieść ze względu na fakt odbywania kary pozbawienia wolności i brak majątku podlegającego egzekucji.

Monika Małasiak Dariusz Kawula Alina Siatecka